# AUREL GURGHIANU, NOVELIST

*Szabo Zsolt*
*PhD Student, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureş*

*Abstract: Although his work is largely made up of poems, Aurel Gurghianu wrote also a few books of prose. The whole creation which left us Aurel Gurghianu reflect the historical period that was part of this important romanian writer, after the Second World War , but also the thoughts , anxieties or relevant observations have not lost their validity . The poet`s tablets were the result of extensive editorial work and aesthetic searches that aspirations toward renewing his poetic creations, places them in the vicinity of poetry publishing.*

*Keywords: prozor, renewing, anxieties, validity, creations*

Întreaga creație pe care ne-a lăsat-o Aurel Gurghianu reflectă perioada istorică din care a făcut parte acest important scriitor, de după al doilea război mondial, dar și gândurile, frământările sau observațiile pertinente care nu și-au pierdut valabilitatea. Tabletele poetului au fost rezultatul unei activități redacționale vastă iar căutările estetice respectiv aspirațiile spre înnoirea creațiilor sale poetice, îi situează publicistica în imediata vecinătate a poeziei. Marea parte a tabletelor publicate în revista ,,Steaua" și ,,Tribuna" au fost adunate și publicate în trei volume: *Terasa și alte confesiuni,* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1978; *Carnet,* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1981 și *Anotimpurile cetății* (postum), Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1988.

Primele două volume au apărut antum iar cel de-al treilea după trecerea în neființă a scriitorului, în același an în care Létay Lajos a tradus volumul de versuri a lui Gurghianu, intitulat *Az utcát hallgatom (Ascult strada)*[1]. Dacă între omul și poetul Aurel Gurghianu există o sincronizare perfectă, același lucru îl putem spune și despre proza sa. Cele trei volume menționate anterior sunt alcătuite din crochiuri, note diverse, portete, interviuri, mărturisiri, reportaje, amintiri, pe care le putem identifica a fi un loc de refugiu al poetului în care ne mărturisește frământările sale sau observațiile sale despre creație. Toate cele trei volume s-au bucurat de o receptare critică favorabilă pentru Gurghianu dar și dificilă în același timp din cauza diversității exprimate de scriitor în volumele sale. Criticul literar Nae Antonescu apreciază volumul *Terasa și alte confesiuni* ca fiind ,,un jurnal liric de scriitor"[2]. Acest volum este structurat în două părți: prima parte este *Terasa* iar a doua parte *Alte confesiuni*. „ Cartea de față, având după cum s-a putut observa două părți, nu păstrează ordinea cronologică a materialelor publicate în *Steaua*. Toate articolele aflate sub titlul *Alte confesiuni* sînt anterioare *Terasei*. O prefigurează. Firesc ar fi fost să fi început cu ele. N-am făcut-o dintr-n capriciu de autor, *Terasa* însemnând pentru mine o etapă constantă a unor preocupări ce mi-au solicitat condeiul nu ocazional ci lună de lună (de la un moment dat).[3]

Terasa este un loc în care oamenii se relaxează, interacţionează sau socializează. Tabletele din *Terasa și alte confesiuni* însumează aceste atribute ale unei terase. Scriitorul

[1]Létay Lajos **Az utcát hallgatom,** Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1988, traducere în limba maghiară și postfață de Létay Lajos
[2] Nae Antonescu **Dimensiunile confesiunii** în *Viața românească,* p.58
[3] Aurel Gurghianu, **Terasa și alte confesiuni** Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1978, pe copertă



BDD-A23215 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:13 UTC)

relaţionează cu cititorul prin faptul că îşi exprimă gândurile şi sentimentele despre diferite situaţii, în mod direct, dorindu-se o relaxare a cititorului prin relatarea detaliată a fiecărei mărturisiri. Prima tabletă a volumului *Terasa şi alte confesiuni* este intitulată *Ghicind în cafea*[4] în care scriitorul ne face cunoştinţă cu Florence, chelneriţa care îi serveşte cafeaua pe terasa unui bar de pe strada Horea, în vecinătatea redacţiei *Steaua.* În această primă tabletă Aurel Gurghianu face referiri la Salvador Dali, metafizică sau la trecătorii din acea dimineaţă în care scriitorul era mai atent ca altădată la tot ceea ce-l înconjoară precum reiese din atenţia la detaliile cele mai nesemnificative.

Petru Poantă apreciază terasa lui Gurghianu ca fiind un „salon" sau chiar o tribună literară. În acelaşi articol din *Steaua,* Poantă concluzionează că „prozele din volum sunt de natură psihologică"[5] iar terasa reprezintă un loc deschis, comunicant cu strada, cu oamenii în general. Într-o altă receptare critică identificăm terasa ca fiind „un simbol moral şi filosofic al spiritului literar"[6]. Ea înseamnă studiu al gândirii şi vieţii, treaptă a spiritului. Tot C. Zărnescu apreciază terasa ca fiind „o tribună artistică a unor idei inovatoare, dinamice, cotidiene"[7]. După cum am menţionat anterior, receptarea critică a volumului *Terasa şi alte confesiuni* a fost destul de vastă şi pertinentă în ceea ce priveşte conţinutul tabletelor din acest volum. Însuşi Gurghianu ne mărturisea în numărul 1 al revistei *Steaua,* din ianuarie 1974 că tabletele sale „se nasc, aş dori, din observaţie şi nu din preconcepute idei".

Aurel Gurghianu ar fi fost fără doar şi poate un jovial, un causeur de cafenea (joasă, dar si înaltă). Aşa s-a născut de fapt *Terasa* (rubrica de la Steaua şi cartea cu acest titlu), prilej, loc şi timp (berechet) pentru vorbe jucate pe marginea unei înţelepciuni lipsite de ostentaţie. Evadând pe „terasa" sa (care era şi a unora dintre noi, cei care l-am însoţit adeseori), poetul se elibera de tot ceea ce nu credea că avea rost să fie trecut în poezie. Obligat să stea pe loc în vers (metafora statică), dar împătimit fiind de mişcare (firea lentă, la pas). Aurel Gurghianu punea dincolo de poezie restul fiinţei sale. Dar, desigur, nu decădea nicicând în proză (prozaic), ci eschiva direcţia spre Vispacesta fiind un semn, o urmă, o umbră a perpetuităţii. De aceea nu am cum să renunţ la câteva vorbe cu care l-am definit acum15 ani: „Aşa încât rămâne în vigoare: a se vedea, spre seara unui oraş, umbra unui vechi prieten adunând pe umeri poverile albe ale străzii, de fiecare dată aceleaşi, de fiecare dată altele. Înfăşurat într-o manta de pulbere cenuşie ca asfaltul, dar cu miros de câmp, purtând în mână o umbrelă închisă, închipuind un toiag de drum arhieresc, cu care pipăie drumul, fără să-l lovească, cu privirea aproape oprită, pentru că prea bine cunoaşte urma paşilor săi, Aurel Gurghianu nu păşeşte, ci visează mersul."[8]

*Terasa şi alte confesiuni* reprezintă şi pentru Ion Simuţ o „răzbunare a tăcerilor compacte, răzbunare a gândurilor mocnite, un document preţios pentru a cunoaşte atitudinea şi credinţele unui poet altfel atât de reţinut şi discret".[9]

Prima parte a volumului *Terasa şi alte confesiuni* însumează 42 de relatări ale scriitorului din culisele actului poetic. Este de remarcat faptul că această primă parte se adresează unor cititori culţi, cunoscători de literatură, istorie sau filosofie, deoarece Gurghianu face dese referiri la artă, personaje istorice importante cum ar fi Hanibal, Cimerul de ametist, sau Mihai Viteazul. Gurghianu ne mai mărturiseşte că „poetul înfloreşte în vârstele sale. Poetul nu se teme de timp. El şi-a înscris numele singur prin anii care i-au marcat bucuriile şi

[4] Aurel Gurghianu, *Terasa şi alte confesiuni,* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1978, p.6
[5] Petru Poantă, *Terasa şi alte confesiuni* în *Steaua* nr. 6, iunie, 1978, p.37
[6] C. Zărnescu, *Terasele unui poet* în *Steaua* nr. 12, 1984, p.27
[7] idem
[8] Valentin Taşcu, *Aurel Gurghianu,* în Convorbiri literare nr. 2, 1982, p.14
[9] Ion Simuţ, *Aurel Gurghianu - Terasa şi alte confesiuni* în *Familia* nr.1, 1979, p.2



BDD-A23215 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:13 UTC)

angoasa."[10] Autorul dispune de o gamă largă de modalităţi artistice demonstrate prin notaţiile care se fac pe un ton sec, colocvial, până când cititorul cade brusc în mrejele discursului liric unde pot fi identificate, cu ajutorul fanteziei, o suită de simboluri şi semnificaţii. În *Adrese cu destinaţii disjuncte* din *Terasa şi alte confesiuni* (1978) identificăm un limbaj ludic folosit de scriitor „ Stau la o masă singur, obsedat de lipsa îndepărtatei Florence. Această blondă nu mai apare demult cu cerşcuţele ei de cafea. Fată de ape, cu picioare lungi, semănînd cu nufărul palid, prin absenţa ei ne face melancolici (...) Dacă s-ar ivi acum, îmi zic, i-aş pune în fiecare buzunar al şorţului cîte un şoricel alb (văd eu cum aş face rost de rozătoare) ca s-o aud cum ţipă, deşi n-o văd pe Florence într-o asemenea postură. Staţi băieţi acasă şi scrieţi cărţi. O pasăre îmi spune că Florence s-a măritat".

O altă modalitate artistică de efect pe care o întâlnim la Gurghianu este acea trecere bruscă, surprinzătoare de la o realitate la alta, de la real la imaginar aşa cum se întâmplă în fragmentul următor: „ Fluieră mierlele, se bat cap în cap guguştiucii; e acum vară, nu-ţi cad încă pe creştet castanele. Stai în apropierea statuii unui mare poet sau lîngă cea a unui mare prozator. Te uiţi la silueta, la ochii, la fruntea spiritualizată a poetului şi-ţi vin în minte nişte lucruri din vremea în care l-ai cunoscut, căci ai avut fericirea să-i auzi glasul şi să-i strîngi mîna. Blaga, imortalizat de sculptorul Ladea, nu mai trece astăzi pe străzi. A îngheţat în tunica de bronz, hărăzită puţinilor aleşi din această lume."[11] Portretele au o dinamică proprie, chipurile sunt vii, surprinse în acţiune, cum este şi cel al profesorului unuiversitar clujean D. Popovici:„ Iată-l pe D. Popovici, savantul cu minte ascuţită, pus pe o superioară zeflemea, poate pentru a ne scoate din inerţie, înălţînd dar şi dărîmînd cu vorba lui un turn, cum ai pocni şi ai prăbuşi cu degetul un castel din cărţi de joc."[12]

Tabletele lui Gurghianu sunt născute din dorinţa de a comunica şi altfel decât prin vers. Universitarul clujean Ion Vlad consideră că singuraticul caută un interlocutor, nu singuraticul de profesie, ci acela care şi-a asumat „singurătăţile necesare şi vitale" ale scrisului.[13]Putem concluziona că Gurghianu a scris aceste tablete nu pentru a se confesa în mod deosebit, ci pentru a comenta spectacolul vieţii din distribuţia căruia face parte şi scriitorul. Întâlnim şi dialoguri imaginare, unele la limita absurdului:

„- Care dintre aşa-zişii tineri vă displac cel mai mult?
- Pletoricii
- Alte explicaţii?
- Nu există.
- Dar poezia, bucata cea mai des răspîndită, şi care nu v-a plăcut, care e?
- Moartea căprioarei.
- (!)
- Ce concluzii putem avea, aşadar, referitor la tineri?
- Răspund ca unul ce-şi trage cămaşa cînd pe cap, cînd pe mînecă..."[14]

Lectura integrală a celor trei volume de proză evidenţiază neliniştile unei conştiinţe de a schimba realitatea sufocantă. Poetul trăieşte o multitudine de stări sufleteşti. Deseori trece de la ironia subtilă sau delicată a observaţiei la aciditate sau mânie, de la detaşare sau melancolie

[10] idem Terasa... p.8
[11] ibidem Terasa... p. 194
[12] ibidem Terasa...p. 8
[13] Ion Vlad, *Jurnalul unui scriitor*, în *Tribuna* nr. 33, 1981, p.3
[14] ibidem Terasa... p. 34



BDD-A23215 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:13 UTC)

resemnare la polemic acută.[15] Ioan Nistor a realizat o grupare a tabletelor lui Gurghianu, după un criteriu thematic, cu precizarea însă că deseori se întâmplă să coexiste pe aceeaşi pagină cele mai diverse teme.

O primă grupă ar putea fi, precizează criticul, aceea care vizează domeniul vieţii literare; a doua categorie de tablet este aceea în care inenţiile artistice sunt proeminente; a treia, cuprinde însemnări cu character documentar, autobiographic, notă de călătorie, amintiri, consemnări, diverse efectuate cu ocazia unor excursii prin ţară ori prin străinătate; o ultimă grupă de tablete, a patra, ar fi aceea a implicării directe în cotidian, în realitatea proximă a ,,străzii".[16]

Viaţa literară pentru Aurel Gurghianu însemna ore în şir în redacţia revistei *Steaua,* în primul rând, precum şi multe alte ore petrecute în universul creaţiei sale care putea fi oriunde şi în orice împrejurare. De pildă, în *Seară de august* (Terasa şi alte confesiuni, 1978) Gurghianu începe această tabletă pe un ton familial cu ajutorul căruia îl invită pe cititor, în propria-i manieră, în universul său banal, ar zice scriitorul, dar detalierea amănunţită a contextului şi relatarea ludică accentuează respectul scriiturului pentru cititorii săi. ,, Ce bine e că-n seara aceasta telefonul meu e mut ca un lemn ud şi că băieţii n-au venit să mi-l reapre. Mi-a rămas şansa de a-mi scrie rubrica, înainte ca Veronica, dactilografa noastră unică, să plece în concediu". Poziţiile scriitorului, în contextul complex al vieţii şi creaţiei, sunt antitotalitare. El nu s-a ruşinat să abordeze adevărurile crude ale momentului.

Confruntările de idei sparg monotonia şi declanşează efervescenţa ideilor. O trăsătură de caracter a omului de litere la care ţine foarte mult este demnitatea. În acelaşi timp, Gurghianu pledează pentru ideea de grup literar, nu ca mediu propice uniformizării ci ca prilej al diversităţii. În tableta *Moravuri* (*Terasa şi alte confesiuni*) sunt abordate acele aspecte morale pe care le ridică scrisul, importanţa actului creator şi responsabilitatea celui aflat în faţa colii albe de hârtie: ,, Ca să răspund la întrebarea pe care mi-am pus-o adeseori, ce detest mai mult în practica vieţii noastre literare, voi spune în primul rînd *opacitatea* voită, programatică, deci condusă de un interes egoist, faţă de ceea ce simţim că ne depăşeşte, sau că nu vine în atingere cu schema noastră prestabilită, atunci când e vorba de valori neîncadrabile într-un joc al bursei pe piaţa literară." În aceeaşi tabletă, Gurghianu vorbeşte despre rigiditatea cu care sunt primiţi noii poeţi, aceeaşi cu care s-au confruntat şi Arghezi, Bacovia, Blaga sau Barbu. Şi ei erau ,,inaccesibili" la un moment dat dar au reuşit prin talentul lor şi cu ajutorul condeiului jun să despartă apele de uscat, adică să implementeze câteva principii de artă menite să conducă literatura pe diferite căi.

Scepticismul în ceea ce-i priveşte pe noii scriitori poate fi identificat şi la Gurghianu care încheie tableta într-un mod ironic la adresa tinerilor absolvenţi de facultate care s-ar apuca de tradus manuscrisele încredinţate de Baconsky şi ar folosi termeni nepotriviţi valorii acelor manuscrise. Într-un onterviu acordat lui Mikó Ervin, Aurel Gurghianu declara că şi-a descoperit o nouă vocaţie şi anume cea de prozator, cu ajutorul căreia poate stabili relaţii mai fireşti cu lumea înconjurătoare: ,,M-am amorezat de tableta literară care mă poate exprima mai direct, în formule mai inedite, în dialogul cu realitatea imediată".[17]

Volumul *Anotimpurile cetăţii* (1988) însumează 90 de tablete care prin substanţa lor lirică, prin limba comună a poeziei, egalează performanţele poetice dintre cele mai notabile. În acest volum al scriitorului, intenţiile artistice sunt proeminente, caracterizate de o tentă suprarealistă care însumează imagini sau dialoguri când triste, când ironice sau absurde

[15] Ioan Nistor, *Aurel Gurghianu, Poezia cotidianului,* Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2015, p. 146
[16] idem, p.152
[17] Mikó Ervin, *Întâlnire cu anul 2000*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1989, p. 63



BDD-A23215 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:13 UTC)

pealocuri (*Să pansezi o garoafă).* Interviul acordat jurnalistului Mikó Ervin, din care am citat anterior, este reprodus în totalitate în acest volum de tablete. Titlul, ironic poate, *Cine eşti dumneata?* este urmat de un tir de treisprezece întrebări care alcătuiesc un curriculum vitae, succint, precum îi cere Mikó. *Întâlniri cu anul 2000* este titlul interviului publicat la editura Dacia, în 1989 şi reprezintă un punct de plecare în creaţia aurelgurghiană[18] şi o dezvăluire a naturii scriitorului în ceea ce priveşte literatura şi activitatea sa literară.

A doua tabletă din volumul de proză îi este adresată bunului prieten al scriitorului, Létay Lajos cu ocazia împlinirii a unui număr de ani, neimportant pentru Gurghianu. În cele două pagini, scriitorul îşi exprimă admiraţia faţă de activitatea literară a poetului maghiar şi notează elementele comune pe care le dezbate şi el în creaţiile sale: ,,Casa natală, prietenii, bătrînii, cimitirul satului, ,,cele două fete care stau pe mal", ,,frunzarul tresărind cu geana somnoroasă"(...) pînă la femeia din tramvai purtînd în pîntec viitorul prunc, ori pînă la viziunea noilor oraşe, toate ne sînt identice – pentru că fiinţa noastră s-a pătruns de ele şi le exprimă în limba fiecăruia."[19] Prietenia lui Gurghianu cu Létay Lajos este descrisă de scriitor ca fiind una puternică, bazată pe respect reciproc, muncă şi colaborare, în pofida faptului că cei doi îşi exprimau gândurile în două limbi diferite.

Gurghianu mai notează faptul că asemenea creaţiilor sale literare, pe o anumită spirală, poezia lui Létay Lajos se citadinizează. Oraşul lui intră sub incidenţa condeiului iar prisma sufletească răsfrânge cu claritate contururi şi forme, culori definitorii ale transformărilor cotidiene, raportate la epoca în care trăiau. Un alt bun prieten al lui Gurghianu şi mentor în acelaşi timp a fost A.E. Baconsky căruia îi dedică, asemenea prietenului maghiar, o tabletă în care îşi exprimă surprinderea în ceea ce priveşte expoziţia de lucrări plastice ale poetului A.E. Baconsky. Notează că ,,nu se bănuia poate disponibilitatea sa pentru o asemenea artă, gestată în tăcere, neanunţată, făurindu-se într-un plan secund, în umbra scriitorului ce strălucea prin verb. Şi totuşi, cum se poate vedea astăzi, pasiunea pentru pictură l-a însoţit de-a lungul anilor, i-a absorbit o parte din multilateralul său talent, şi iată, ne găsim în faţa unui artist cu totul original, cu o viziune a culorii şi desenului proprie, cum numai Baconsky putea fi în toate."[20]

În volumul intitulat *Carnet* (Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1981) sunt adunate un număr de 78 de tablete literare, majoritatea cuprind însemnări cu caracter autobiografic, documentar. Ele se constituie în documente ale trecerii prin viaţă a omului de cultură care a fost Aurel Gurghianu şi reprezintă surse utile de informaţii atât despre omul cât şi despre scriitorul Gurghianu. Câteva trăsături ale portretului propriu pot fi totuşi deduse. Poetul apare ,,ca un sentimental vindecat, dar cu cicatricile încă vizibile, un citadin cvasimodern, dar constituit pe un fond rural solid şi sănătos, de o ireproşabilă moralitate şi seniorială seriozitate. În acelaşi volum, scriitorul este irepresibil şi pus pe şotii. Acolo unde liniile autoportretului lipsesc, ele au fost trasate de cei care l-au cunoscut." [21]

Evocarea frumosului citadin este omniprezentă în acest volum precum şi vegetaţia luxuriantă a oraşului dar şi fauna umană pestriţă.

Ochiul atent al scriitorului descoperă frumosul dar şi urâtul deopotrivă. Nu favorizează nicio categorie estetică, realitatea înconjurătoare este prezentată cu lux de amănunte, cu o tehnică a descrierii amănunţite care ne duce cu gândul la Balzac sau Călinescu.

[18] Ioan Nistor, *Aurel Gurghianu, Poezia cotidianului*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2015, p. 150
[19] Aurel Gurghianu, *Anotimpurile cetăţii,* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1988, pp7-8-9
[20] idem, p.30
[21] ibidem, p.153



BDD-A23215 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:13 UTC)

Numeroase exemplare umane care au eschivat forja culturii sunt descrise în mod ironic, accentuându-li-se latura de epatare într-o societate în care artificiile comportamentale sunt de prisos. De pildă, în *Episoade* (*Carnet,* 1981) scriitorul înregistrează limbajul bolnav de incultură al străzii dar nu lipseşte însă fineţea pedagogică, dublată de gustul pentru aforisme. Gurghianu este generos chiar şi atunci când împunge cu vorba, e sever în principii, uneori grav, dar fără didacticism ori pedanterie. Privirea lui este a unui moralist, sentinţa a unui înţelept, este un spirit complex, cu viaţa însăşi iar fraza îi aparţine unui meşter al cuvântului.[22]

**BIBLIOGRAFIE**

Gurghianu, Aurel, *Terasa şi alte confesiuni,* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1978
Gurghianu, Aurel, *Anotimpurile cetatii*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1988
Boldea, Iulian, *Scriitori români contemporani,* Editura Ardealul, Târgu-Mureş, 2002
Cistelecan, Al., *Poezie şi livresc*, Editura Cartea Românească, Bucureşti, 1987
Nistor, Ioan, *Aurel Gurghianu, Poezia cotidianului*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2015
Negrici, Eugen, *Figura spiritului creator*, Editura Cartea Românească, Bucureşti, 1978
Pantea, Aurel, *Literatura onirică. Aplicaţii în poezia românească*, Editura Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia, Alba Iulia, 2004
Piru, Al., *Poezia românească contemporană*, Vol.II, Editura Eminescu, Bucureşti, 1975
Poantă, Petru, *Modalităţi* lirice contemporane, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1973
Poantă, Petru, *Radiografii (I)* Editura Dacia, Cluj-Naspoca, 1983
Poantă, Petru, *Radiografii (II)* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1983
Victor, Felea, *Reflexii critice*, Bucureşti: E.P.L., 1968;
Victor, Felea, *Secţiuni*, Bucureşti: Cartea Românească, 1974;

**REFERINŢE CRITICE ÎN PERIODICE**

Adrian Marino, *Aurel Gurghianu: „Biografii sentimentale"* în „Contemporanul", nr.25 (1965)
V. Ivăncescu, *Aurel Gurghianu* în „Luceafărul", nr.47 (1967)
Eugenia, Tudor, *Pe drumul unui poet tânăr* în „Viaţa Românească" , nr.8 (1954)

[22] ibid, p.155



BDD-A23215 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:13 UTC)